

ХРИСТИЯНСЬКИЙ ГОЛОС

УКРАЇНСЬКА ЦЕРКОВНА ГАЗЕТА • UKRAINISCHE KIRCHENZEITUNG

РІК ВИДАННЯ • JAHRGANG 67

ЛИПЕНЬ • JULI 2015 • Nr. 13 (2921)

ЦІНА • PREIS • 1,50 EURO

Цього року в Гданську (Польща), на майданчику перед греко-католицькою церквою Святого Варфоломія, встановили пам'ятник Володимиру Великому. За межами України цього правителя вже вдруге увіchnили в такий спосіб, вперше – у Лондоні в 1988 році. Ініціатором встановлення пам'ятника був місцевий парох о. митрат Йосип Улицький. Автором – український майстер Геннадій Єршов, який останні декілька років мешкає у Гданську. У творчому доробку митця – скульптури Івана Мазепи, Тараса Шевченка, Фридерика Шопена, Леа Валенси та інших. **Г. Єршов:** «Цей пам'ятник для мене дуже особливий. На відміну від якихось речей, що можуть розділяти українців, постать Володимира Великого шанується по всій Україні. Скульптура творилась у час Майдану та війни, саме тому Володимир Великий вийшов як молода, сильна людина, яка хоче добра, миру». Павло Лоза, «Наш вибір». С-на: Григорій Сподарик

Продовжуючи політику попередніх київських князів, Володимир своїми військовими походами 981–993 рр. на ятвягів, в'ятичів і хорватів фактично завершив тривалий процес формування території Київської Держави. Саме в цей час остаточно визначилися і закріпилися кордони України-Русі, це співпало з етнічними рубежами східних слов'ян.

Об'єднавши усі українські землі в єдине ціле, князь Володимир забезпечив їхню охорону від зазіхання ворогів. А територія України-Русі в цей час охоплювала вже близько 800 тис. кв. км. і тягнулася на північ до Чудського, Ладозького й Онезького озер; на півдні – до Дону, Росі, Сули і Південного Бугу; на сході – до міжгір'я Оки та Волги і на заході – до Дністра, Карпат, Західного Бугу, Неману та Західної Двіни. У цей час стародавня Україна-Русь стала найбільшою державою у Європі.

Володимир Великий жив у злагоді з сусідніми народами та державами, наприклад, з поляками, греками, болгарами, чехами та мадярами. Клопоту мав лише з печенігами, які часто нападали на українські землі зі сходу та знищували цілі села і міста. Печеніги були напівдиким, степовим народом тюркського походження. Вони вже понад півстоліття жили в українських степах і часто підходили навіть до Києва. Як писав літописець Нестор, війна з ними ніколи не припиня-

лася і «би рать без переступа» (війна була без перерви).

Щоби стримувати натиск ворожих військ, Володимир почав будувати міста та укріплення по обидва боки Дніпра, Остра, Десни й Ірпеня, а на Лівобережжі – біля Сули, Трубежа та Сейму. У важливих місцях були побудовані укріплені міста, а між ними зведені довгі та високі вали на десятки кілометрів. Завдяки цим фортифікаційним заходам натиск печенігів було послаблено, і Володимир міг розпочати більш ефективну боротьбу з ними.

ДЕРЖАВНІ РЕФОРМИ ВОЛОДИМИРА

Завершальний етап формування державності в Україні-Русі вимагав від Володимира проведення кардинальних суспільних перетворень, направлених на консолідацію країни. Тому він провів низку найрізноманітніших реформ. Найважливішою можна вважати утвердження в Україні-Русі християнства.

Передували цьому наступні історичні і політичні події. По-перше, потрібно пригадати, що починаючи з другої половини IX ст. вплив християнства наближався до кордонів Володимирівської держави. Так, у 864 році похрестилася Болгарія, в 928–935 рр. – Чехія, в 962–992 рр. – Польща. Князь

Володимир розумів, що тільки прийнявши християнство його держава зможе ввійти, як рівноправна, в коло європейських країн. По-друге, Володимир не міг не знати, що ще 862 року Київський князь Аскольд сам прийняв християнство, а бабуся Володимира княгиня Ольга також була хрещена в 955 році в Константинополі. Таким чином, не тільки політичні, а і психологічні передумови переконували Володимира в необхідності та доцільності для держави прийняття християнства і чекав він тільки слушного моменту, який згодом і настав. Ось як про це оповідає літописець.

Продовження на 2 стор. ►

ХГ

Українська поліція – візуальний символ змін в країні. 4 липня на вулиці Києва вийшла перша група випускників поліцейської академії. Українська влада вірить, що ці молоді люди не тільки запевнять безпеку в столиці, але кардинально змінять ставлення населення до сторожів порядку. Не тасмниця, що зараз довіри до «старої» міліції мало, модним є називати її «некультурними хабарниками», злодюгами, та іншими, ще більш непристойними словами, яких не хочемо навіть згадувати. На світліні серед випускників академії прем'єр А. Яценюк та міністр внутрішніх справ А. Аваков. До реформування міліції причетна також колишній міністр внутрішніх справ Грузії Ека Згуладзе, нині вона віцеміністр внутрішніх справ України. Поліція буде працювати за новим законом, який 2 липня ухвалив парламент. На світліні ліворуч начальник київської патрульної поліції Олександр Фацевич. С-ни: Влад Содель

«Після окупації Росією Криму і нападу на Донбас, Путін мав намір і далі продовжити «збиральництво», окупувавши по черзі: Молдову, Македонію, Сербію і Чорногорію, а потім почати виснажливу гібридну війну за Латгальський Край в Латвії. От тільки, незважаючи на «легкий» Крим, у Путіна війна далі не пішла.» Це фрагмент статті «Війна України з Росією закінчена?». Публікуємо її на стор. 6 ►

«ЯСНЕ СОНЕЧКО» УКРАЇНИ

▼ Продовження. Початок на 1 стор.

Повернувшись із одного з вдалих військових походів на ятвягів, Володимир вирішив принести язичницькому богу Перуну людську жертву. Жереб упав на сина одного варяга-християнина. Батько не віддав сина і перед усім людям сказав, що поганські боги – не справжні боги, а зроблені людьми. Справжній же Бог – один, йому поклоняються греки. Розлютований натовп язичників убив і батька і сина. Після цього випадку Володимир остаточно вирішив прийняти нову – християнську віру.

ХРЕЩЕННЯ

Проте князь вважав принизливим для себе зізнатися перед греками у своїх помилках і прохати візантійських імператорів про хрещення. Але він хотів «завоювати» віру Христову і прийняти її рукою переможця. Тому після того як грецькі імператори обдурили Володимира і не віддали за нього їхню сестру, принцесу Анну, князь зібрав велике військо і пішов у Крим, до грецького міста Корсуня (Херсона). Завоювавши його, Володимир послав проси-

ти імператорів Василя та Костянтина, щоб тепер вони видали за нього Анну. В разі їхньої відмови він погрожував йти на столицю Візантійської імперії – Константинополь. Імператори погодилися, але за умови, що він прийме християнство. Володимир тут же в Корсуні сам прийняв хрещення у церкві св. Василя (це було 988 року), а за ним хрестилися і багато хто з його дружини. Після хрещення Володимир Великий одружився з Анною, а грецьке місто Корсунь князь повернув Візантії.

Повернувшись до Києва, Володимир почав хрещення свого народу. Ось як розказує про це літописець. Для хрещення до Києва були запрошені грецький митрополит і священники. У призначений час княгині прийшли на берег Дніпра, куди прибув і Володимир із грецькими священниками. Торжество хрещення відбувалося в ріці, матері тримали дітей на руках. Після хрещення всіх язичницьких ідолів (божків) Володимир наказав утопити у Дніпрі.

Відтоді як Україна-

Русь стала християнською державою, в ній стали процвітати наука і освіта, вчені ченці почали писати історію України-Русі і тому про Володимира Великого відомо більше, ніж про попередніх князів – Олега, Ігоря, Ольгу та Святослава. Вже в 988 році почали з'являтися школи, а в Києві була споруджена церква св. Василя (таке ім'я отримав і князь у хрещенні). На замовлення Володимира у Києві в 989–996 рр. візантійськими майстрами був споруджений собор Богородиці, на що князь виділив десяту частину своїх прибутків (друга назва – Десятинна Церква).

«СОНЕЧКО ЯСНЕ»

Як зазначає літописець, після хрещення в характері Володимира відбулися великі зміни. Він зробився побожним, ласкавим, щедро роздавав милостиню, створював школи, храми і став у повному розумінні батьком своїх підданих. Він допомагав бідним, старим і калікам, сиротам і вдовам. Тому не дивно, що всі називали його ласкавим батьком і «Сонечком Ясним». Уміло й авторитетно керуючи державою протягом 35 років, провівши глибоку і ефективну адміністративно-територіальну і

військову реформи, Володимир Великий дожив до старості, помер 15 липня 1015 року в селі Берестові (під Києвом) і був похований у Десятинній Церкві. Церквою він був прирівняний до лику святих і названий «рівноапостольним». М. Грушевський писав: «Часи Володимира Святого, або Великого були кульмінаційною точкою процесу будівництва, завершення, так би мовити, механічної еволюції процесу створення стародавньої Руської, Київської держави».

І зараз, через 1000 років після смерті князя, для нас абсолютно незаперечне величезне історичне значення його епохи, тих реформ, які князю вдалося провести за 35 років правління київською державою (980–1015 рр.). Він прийняв владу в момент, коли Київська Русь страждала від безперервних міжусобиць і внутрішніх протиріч, а в момент його смерті це була могутня, процвітаюча держава, з якою вимушені були рахуватися всі країни Європи. Особистість і справи великого київського князя Володимира (як і його сина Ярослава Мудрого) – це справді славна, «золота» сторінка історії Стародавньої Русі.

Олег Ястребов, «День»

С-на: Massimiliano Migliorato

«Цього року християни України відзначають 1000-літній ювілей відходу у вічність нашого хрестителя, великого рівноапостольного князя Володимира. Цю дату можна порізненому пережити. З цієї події можна зробити різні висновки. Але ми, християни, відзначаючи її, не лише згадуємо події минулого, які, можливо, для деякого не мають жодного відношення до нашого життя. Вдивляючись у постать святого Володимира, бачимо питому рису нашого особистого християнського життя. Тому що ми, зокрема Українська Греко-Католицька Церква, назнаменовані печаттю Хрещення святого князя Володимира. Роздумуючи над реаліями, перспективами і викликами християнства сьогодні й завтра в Україні, цілком логічно вглянутися в обличчя нашої Церкви, щоби віднайти у ній спадщину рівноапостольного князя Володимира».

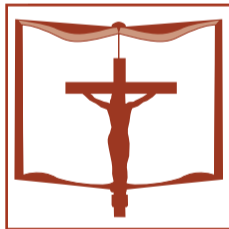
З виступу патріарха Святослава у Київському Національному Університеті на конференції «Християнство в Україні: реалії, виклики, перспективи з нагоди 1000-ліття святого рівноапостольного Великого київського князя Володимира».

(Департамент Інформації УГКЦ)

З Катехизму УГКЦ

Безпосередньо перед зануренням (поливанням) священник помазує оглашенного освяченим елеєм (олією). Помазання елеєм є знаком сили Святого Духа, яка дається оглашеному як «зброя правди» проти «всякого диявольського діяння» і на «обновлення душі і тіла». Священник помазує чоло – «щоб ум був відкритий на розуміння й прийняття таїнств віри»; груди – «щоб усім серцем любив Господа»; плечі – «щоб прийняв ярмо Христове»; вуха – «на прийняття голосу божественного Євангелія»; руки й ноги – «щоб підносив руки до святині й чинив правду на всякий час» та «щоб ходив слідами заповідей Христових». Помазання тіла вказує на те, що в Хрещенні відроджується єство людини з усіма її відчуттями. (420)

Важкі питання віри

Чи можна прийняти Таїнство Хрещення в старшому віці? Які вимоги в цьому відношенні ставить Церква перед людьми старшого покоління?

Таїнство Хрещення є видимим знаком нашого прилучення до Церкви. Людина стає частиною Церкви завдяки Хрещенню. Християнином не народжуються: ним стають за допомогою особистого акту, вибору. Коли мова йде про дітей, цей вибір роблять їхні батьки – точно так само, як вони роблять вибір у багатьох інших сферах життя дитини. Отже, з'єднання з Христом – це завжди особиста відповідь, вільний акт.

Обряд Хрещення звершується водою, в час, коли промовляються такі слова: «Хрещу тебе в ім'я Отця, і Сина, і Святого Духа». Яке ж значення цього обряду? По-перше, в Таїнстві Хрещення людина звільняється від гріха – від первородного гріха, якщо вона хрещена в дитинстві; від усіх скоєних раніше гріхів – якщо мова йде про дорослого. Хрещення звільняє також від того, хто провокує на гріх: від диявола, від його панування і від його впливу. Йдеться про первісну форму екзорцизму.

У Катехизмі Католицької Церкви про це говориться так: «Народжуючись з людською природою, заплямованою первородним гріхом, діти теж потребують нового народження через Хрещення, щоб звільнити-

зачаток Божественного життя – того самого, яке належить Сину Божому. Діти мають певні права по відношенню до батьків, наприклад, право на спадщину. Стаючи дітьми Божими, ми теж отримуємо право на заступництво Небесного Отця і на спадщину вічного життя в раю.

Однак у дітей є не тільки права, але й обов'язки, борг: через свою поведінку дитина може втратити все, чим володіє по праву. Оскільки Хрещення звільняє від гріха і робить нас учасниками Божественного життя, Хрещення в Біблії названо «купіллям відродження і відновлення Святим Духом» (Тит. 3,5). Таким чином, Хрещення освячує душу і робить її учасницею Божественного життя.

По-третє, Хрещення робить нас

Християнином не народжуються: ним стають за допомогою особистого акту, вибору

ся від влади темряви й перенести-ся в царство свободи дітей Божих, до якої покликані всі люди».

По-друге, в Хрещенні ми заново народжуємося як діти Божі. Стати дітьми Бога означає прийняти в себе

членами самого Христа. Хрещення – не просто обряд. Його глибока суть описана самим Ісусом в Євангелії від Івана (15,5): «Я виноградина, ви – гілки».

Продовження на 3 стор. ►

▼ Продовження. Початок на 2 стор.

У Хрещенні християнин прищеплюється до Христа, як гілка прищеплюється до лози. Це означає, що гілка черпає від Христа цілющий сік для своїх думок, для своїх почуттів і дій. Іншими словами, за допомогою Хрещення людина погоджується з тим, щоб Христос вирощував всередині неї Своє Божественне життя.

Нарешті, Хрещення нас вводить в Церкву, роблячи співучасниками її місії.

У Хрещенні на християнинові ставиться нестираюча духовна печать його приналежності до Христа. Ця печать не змивається ніяким гріхом, хоча гріх і перешкоджає тому, щоб Хрещення приносило свої спасаючі плоди. Хрещення, прийняте одного разу, не може бути уділене ще раз.

Сам Господь стверджує, що Хрещення необхідне для спасіння (Ів. 3,5): «*Истин-*

но, істинно кажу тобі: Коли хто не народиться від води і Духа, не може увійти в Царство Боже». Тому Ісус Христос доручив Своїм учням звіщати Євангеліє і хрестити всі народи: «Тож ідіть, і навчіть усі народи, хрестячи їх в ім'я Отця і Сина і Святого Духа, навчаючи їх зберігати все те, що Я вам заповів, і ось Я з вами по всі дні до кінця віку. Амінь».

Хрещення необхідне для спасіння тих, кому було сповіщено Євангеліє і у кого є можливість попросити про уділення цього Таїнства – в будь-якому віці. Церква не знає іншого засобу для того, щоб увійти у вічне блаженство. Тому вона намагається не нехтувати своєю місією, отриманою від Господа: відроджувати водою і Духом тих, хто може отримати Хрещення. Сам Бог зв'язав спасіння з Таїнством Хрещення. При цьому потрібно додати, що Бог у Своему спасенному задумі не обмежується Таїнствами.

Радіо Ватикан

ХГ

ПОРЯДКИ З «ДОГНАЛІТАМИ»

«Стережіться фальшивих пророків, що приходять до вас в одязі овечій, а всередині – хижі вовки.»

(Мт. 7:15)

Лідерів незареєстрованої Української Правовірної Греко-Католицької Церкви, більше відомої як секта «догналітів», яких 22 червня затримали під час обшуків у Брюховичах, видворили з України. Така ж доля, ймовірно, чекає ще частину «монахинь», які теж є громадянками іноземних держав.

Під час обшуків у двох «монастирях» виявили численні докази антиукраїнської діяльності «догналітів» і письмові та відеопідтвердження підозр про те, що вони працюють під крилом Росії. У проекті статуту «догналітів», знайденому у тайнику значилося, що вони «підпорядковуються Росії, ДНР та ЛНР».

З території України депортували двох «єпископів» – чеха Річарда Шпіржика і словака Патріка Сойку, а також трьох очільників цієї організації – Роберта Обергаузера, Феледі Мар'яну та Петера Колодія. Серед затриманих і депортованих лідерів «догналітів» нема Іллі Антоніна Догнала – самопроголошеного «патріарха Візантійського Католицького Патріархату», від імені якого секта і отримала свою назву.

На одному з вилучених зі схованки відео, лідери «догналітів» закликають утворити автономію від Європейського Союзу на території центральних, східних та південних областей України. «Пропонуємо, щоб Центральна, Східна і Південна Україна створила автономію, яка збереже не-

залежність від Європейського Союзу. (...) Тих зрадників, які пропонують підписати [угоду про] асоціацію з Європейським Союзом, пропонуємо, щоб всі були переселені на територію Західної України, де можуть спокійно поклонятися євродебілізму», – говорить на відео один з «єпископів».

Кримінальна справа за самоправство проти «догналітів» була відкрита ще два роки тому. Пізніше слідство було призупинене, а цього року його знову відновили.

Релігієзнавець Андрій Юраш: Очевидно, що в секті Догнала, яка вийшла з УГКЦ, присутня релігійна складова, втім, у певний момент, спільноту перетворили на політичний інструмент режиму Януковича і Москви. Одне із завдань, яке стояло перед «догналітами» – зруйнувати монолітність УГКЦ.

Володимир Рихліцький, Zaxid.net; ZIK

ДОКТРИНА США 2020–2040

В новій військовій доктрині наголошено, що головною загрозою світовому лідерству США є Росія та Китай. Будуються сценарії розв'язання конфлікту у випадку ескалації військових дій в Україні, сценарії зупинення наступальних дій Росії в Центрально-Східній Європі. Росія, Китай, Ірак, Іран, Ісламська Держава та Північна Корея мають перебувати під постійним тиском США, знаходитися на прицілі армії. Армію будуть перебудовувати, вона має стати більш гнучкою, бути готовою до глобального конфлікту і навчитися вести т.зв. гібридні війни, у чому нещодавно проявила себе Росія (спецслужби, диверсія таємних підрозділів, кібервійни, контрольований тероризм, створення хаосу в інформаційному полі). Автори стратегії гадають, що в роках 2020–2040 Америка збереже статус наддержави. США мають бути не стільки модераторами, як будівничими геополітичного кшталту світу. І ще попередження Росії: якщо появиться небезпека глобального конфлікту, Америка не побоїться наслідків. (А. Ф.)

РОЗПАД РОСІЇ

Американський аналітичний центр Стратфор (його ще називають «тінню ЦРУ») оприлюднив прогноз щодо політичної ситуації у світі на найближчі 10 років. Впливає з нього, що Росія не переживе цього періоду в нинішніх кордонах. (А. Ф.)

КАНАДСЬКИЙ ДЕСАНТ

Протягом півтора року – від вересня 2015 до березня 2017 – близько 200 канадських військових будуть навчати українських колег. За словами міністра оборони Канади Джейсона Кенні, близько 150 канадських військових перебуватимуть на Яворівському полігоні, де відбудуться тактичні та вогневі навчання, близько 30-ти – проводитимуть навчання з поводження із вибуховими пристроями в Кам'янець-Подільському на Хмельниччині. Інші перебуватимуть у Києві та інших містах, де проходитимуть навчання з медичної допомоги, безпеки польотів, логістики, а також навчання для військової служби правопорядку. Вартість цього проекту становить близько 16 млн доларів. (VIDIA)

ПАСХА РАЗОМ У ДРУГУ НЕДІЛЮ КВІТНЯ

Католики готові відмовитись від святкування Великодня згідно своїх обчислень, щоб усі християни відзначали Пасху разом, заявив папа Франциск. Відтворюючи діалог між християнами різних конфесій Папа пожартував: «Коли ж воскресне ваш Христос? Бо мій сьогодні! А ваш за тиждень?». Історик Лючетта Скараф'я у своїй статті для «Оссерваторе Романо» наголошує, що ініціативу Папи можна розцінювати як «запрошення до єдності з іншими християнськими конфесіями». (CREDO)

ПРАВОСЛАВНІ ДО ЗАРВАНИЦІ

Відбулося засідання єпархіяльної ради Харківсько-Полтавської Єпархії Української Автокефальної Православної Церкви. Члени контактних груп від УАПЦ і УГКЦ ознайомили присутніх з перебігом діалогу та першими виробленими спільно проєктами. Було прийнято ухвалу «Про перебіг діалогу з УГКЦ», а також заяву «Повертаймо слову православний його справжній сенс». Ознайомившись з програмою загальноукраїнської прощі до Зарваниці, в якій уперше візьме участь і паломницька група Харківсько-Полтавської Єпархії УАПЦ, єпархіяльна рада прийняла ухвалу «Про єпархіяльну прощу до Зарваниці». (з інтернет-сторінки Харківсько-Полтавської Єпархії УАПЦ)

У СЛАВУТИЧІ ЗБУДУЮТЬ ХРАМ

У Неділю Всіх Святих Українського Народу, у м. Славутич, що на Київщині, на місці, де будуватимуть храм УГКЦ на честь ікони Матері Божої Неустанної Помочі, відслужили першу Божественну Літургію. Настоятель парафії о. Ю. Логаза під час проповіді зокрема наголосив: «Заступництво численних українських святих потрібне для того, щоб віра в Триєдиного Бога єднала все наше суспільство, а не була розмінною монетою в руках політиків.»

(Департамент Інформації УГКЦ)

РЕКОРДНО ВІД МІГРАНТІВ

Мігранти, які проживають у Європі, за 2014 рік надіслали додому 109,4 мільярди доларів США у вигляді грошових переказів. Лідеркою з отримання грошових переказів є Україна, яка отримала 7,5 мільярдів доларів США. На другому місці – Польща, до якої переказали 7,4 мільярдів доларів, на третьому – з подібною сумою – Нігерія. Інформація базується на даних Світового Банку. (DW.de.)

С-на: AFP

Святий Престол опублікував довгоочікувану папську енцикліку про навколишнє середовище та зміну клімату. Ніколи раніше Ватикан ще так гостро не застерігав про загрози, зумовлені незворотними змінами клімату та знищенням довкілля. І ніколи ще він так не покладався на дані науки, яку часто розглядають як непримиренну з окремими аспектами католицького віровчення.

«Laudato si'» («Будь прославлений») – енцикліка, що розглядає Землю як «спільний дім усього людства», даний людям Богом, щоб вони «наповнювали і опанували його». Але віра у ній тісно поєднана з наукою. Папа недвозначно стверджує, що, по-перше, відбувається зміна клімату; по-друге, її зумовлює людська діяльність; по-третє, основна причина глобального потепління – надмірне використання викопних джерел енергії, яке потрібно обмежити.

Журнал «Nature» зібрав найцікавіші вислови з папської енцикліки. Ось деякі з них.

«Існує стійкий науковий консенсус, що у світі відбувається зміна кліматичної системи... Підтверджено, що не існує жодних інших факторів (вулканічна активність, коливання орбіти і осі Землі, сонячні цикли тощо), крім як людської діяльності, що зумовлюють ці зміни. Низка наукових досліджень вказує на те, що глобальне потепління протягом останніх десятиліть зумовлене концентрацією парникових газів, які потрапляють в атмосферу в основному унаслідок людської діяльності.»

Ці тези повторюють засадничі висновки, до яких вже вкотре приходять Міжурядова Панель з Питань Зміни Клімату (IPCC). Кардинали, які допомагали Папі готувати текст енцикліки, консультувались з провідними науковцями світу. Тому немає нічого дивного, що наука займає таке вагоме місце у посланні. Але визнання Папою факту гло-

ЧОМУ ЕНЦИКЛІКА ПРО ЗМІНУ КЛІМАТУ МАЄ ЗНАЧЕННЯ?

бального потепління та його антропогенних причин – це непохитна відповідь усім тим, хто ставить цей факт під сумнів й до останнього сподівався знайти у Церкві союзника.

Немає нічого дивного, що наукова спільнота зустріла енцикліку з неабияким ентузіазмом. «Енцикліка унікальна, оскільки поєднує віру та мораль зі світом розуму й винахідливості. Усе у ній узгоджується з даними науки», – заявив кліматолог, директор Потсдамського Інституту Дослідження Кліматичних Змін Ганс-Йоахім Шольгубер. «Ми знаємо, – стверджує Папа, – що технології, які використовують з великою шкодою для довкілля такі види палива, як вугілля, нафта та, меншою мірою, природний газ, потрібно без зволікання прогресивно замінювати екологічно чистішими. Обрання меншого з двох лих виправдане у короткотерміновій перспективі, поки не буде досягнуто більшого прогресу у розробці широко доступних джерел відновлювальної енергії. Міжна-

родна спільнота, однак, досі не уклала адекватних договорів про відповідальність за оплату вартості цього енергетичного переходу».

Папська енцикліка вийшла лише через два тижні після того, як лідери G7 пообіцяли покінчити з ерою викопних джерел енергії. Твердження Святішого Отця про те, що сьогодні економічно та технологічно можливо замінити вугілля і нафту на чистіші джерела енергії, узгоджується з поглядами провідних науковців світу. Однак його теза, що перехід до чистої енергії є моральним імперативом для людства, є переконливішим аргументом для понад мільярда католиків, а також багатьох не-католиків, для яких папа Франциск є моральним авторитетом, ніж заяви будь-якого політика чи вченого.

У грудні в Парижі пройде глобальний саміт, що має ухвалити нову кліматичну стратегію. Виступаючи у вересні перед Генеральною Асамблеєю ООН, Папа може зробити ще одну важливу заяву напередодні саміту, закликаючи політичних лідерів ухвалити нову угоду

про атмосферні викиди.

Низка абзаців в енцикліці містять відверту критику капіталізму, ринкової економіки та звичних економічних парадигм. За словами кліматолога зі Стокгольмського Університету Йоганна Рокстрьома, Папа перебуває попереду основної економічної логіки, але вчений побоюється, що це може відштовхнути деяких людей, зумовивши ставлення до енцикліки як до «лівацької позиції, яку не слід сприймати всерйоз».

Такі погляди перегукуються зі стурбованістю, яку часто висловлюють вчені та екологи. «Немає нічого дивного в тому, що Папа акцентує сучасну науку, адже світ змінився з часів Галілея», – каже Гевін Шмідт, кліматолог з Інституту Космічних Досліджень НАСА. За його словами, основна ідея енцикліки полягає в тому, що дані науки нарешті змушують людство переглянути свої цінності.

Квірін Шірмайєр, «Nature», зreferував Євген Ланюк, «Збруч»

Папи миру

КАРИБСЬКА КРИЗА (4)

СПАДЩИНА ІВАНА ХХІІІ, ІВАНА ПАВЛА ІІ ТА ПАПА ФРАНЦИСК

З великим полегшенням у Ватикані та у світі прийняли вістку про завершення Карибської Кризи, яка поставила людство над прірвою ядерної війни. Полегшення і задоволення відчув святий папа Іван ХХІІІ, побачивши, що його заклики до миру принесли результат.

Саме дбання про мирне співжиття між людьми і народами було однією із спонук ІІ Ватиканського Собору, про що свідчить інавгураційна проповідь папи Ронкалі. А після драматичних подій Карибської Кризи у нього ще більше зросло усвідомлення невідкладності заангажування у справу миру всіх людей доброї волі. З цього усвідомлення через пів року після згаданих подій зродилася енцикліка «Мир на землі», яка виявилася немовби ду-

ховним заповітом Святішого Отця, який через два місяці відійшов по вічну нагороду.

Одним з важливих аспектів діяльності святого Івана ХХІІІ під час здійснювання Петрового служіння був пошук шляхів до діалогу зі світом, а також намагання подолати «холодну війну». Це, очевидно, стосувалося і взаємин з основними політичними гравцями.

Що стосується взаємин з американським президентом, то можна виокремити чотири події, які вказують на особливий зв'язок Івана ХХІІІ з Кеннеді, який, пригадаємо, був католиком. Першою подією є те, що Кеннеді з прихильністю прийняв посередництво Святішого Отця під час Карибської Кризи. Далі слід відзначити вклад американського пре-

зидента у звільнення з советських таборів Львівського Митрополита Йосифа Сліпого. Президент Кеннеді особисто презентував енцикліку «Мир на землі» у Бостоні в США. При цій нагоді він зазначив: «Ця енцикліка спонукає мене пишатися тим фактом, що я – католик». Врешті, підтримка вмираючого Папи, висловлена через лист, в якому американський лідер від імені всієї виконавчої влади рішуче відмежовувався від критичних коментарів, які почали з'являтися у пресі щодо папських душпастирських ініціатив.

Дякуючи за допомогу в звільненні архієпископа Сліпого, Іван ХХІІІ надіслав Кеннеді східну ікону. Складаючи подяку, американський президент розповів, що по-

вісив її у своєму приватному помешканні. Через дипломатичні та церковні канали він повідомив Ватикан про своє бажання особисто зустрітися з Папою. Вже навіть було визначено дату, але погіршення стану здоров'я спричинилося до скасування візиту. Іван ХХІІІ відійшов по вічну нагороду 3 червня 1963 року, через пів року невідомі застрелили Кеннеді.

Роль «Доброго Папи» у подоланні Карибської Кризи не можна оцінити поза спектром взаємин між Ватиканом та Кремлем. Початок 60-х років був позначений відлигою у стосунках між Іваном ХХІІІ та Нікітою Хрущовим. Так, 25 листопада 1961 року, рік перед драматичними подіями на Кубі, советський лідер надіслав Главі Католицької Церкви ви-

тання з нагоди 80-річчя. Наступного дня Папа написав відповідь. Так розпочинався діалог з Советським Союзом, слідів якого, однак, не знайдемо в тогочасній пресі. Але саме завдяки цим спробам Папа зміг стати дійсним співрозмовником для советського керівництва у якості особи, «наділеної загально-визнаним моральним авторитетом».

Питання миру стало одним із ключових моментів понтифікату Івана ХХІІІ, чому сприяло усвідомлення небезпеки космічного масштабу, яка могла виникнути в разі можливого застосування ядерної зброї.

Продовження на 5 стор. ►

КАРИБСЬКА КРИЗА

▼ Продовження. Початок на 4 стор.

І в цьому питанні не існує ні культурних, ні конфесійних границь. У своєму радіозверненні, виголошеному під час загострення Карибської Кризи, Папа звер-

тався не лише до католиків, не лише до християн, але «до всіх будівничих миру, всіх тих, які з відкритим серцем трудяться на користь справжнього добра людства».

Вже з перших днів свого понтифікату Іван XXIII сподівався сповільнити хід «холодної війни», вбачаючи також обнадійливі сигнали і з советського боку, щиро вірячи у те, що втративши 20 мільйонів людей у горнилі II світової війни, Советський Союз не може не прагнути

миру. Карибська Криза дала йому нагоду промовити до ворогуючих таборів, закликаючи переосмислити свою позицію в конфлікті. «Добрий Папа», ведений своєю харизматичною людяністю, намагався наблизитися до кожного, відкидаючи будь-які політичні умовності, стараю-

чись встановлювати взаємини також і з людьми з-за «залізної завіси». Не всі, однак, позитивно сприймали таке наставлення, тому останні місяці життя святого Івана XXIII були позначені несправедливими нападами в пресі та жорсткою критикою...

Радіо Ватикан

ХГ

ЙОГО ВЕЛИЧНІСТЬ ПРИРІСТ

Новий роман Мішеля Уельбека став відомим у світі передусім не завдяки літературним якостям, а через зацікавлення ісламською проблематикою в Європі після терористичної атаки на журнал «Charlie Hebdo». У своїй книжці письменник змальовує 2022 рік і «внутрішню революцію» у Франції – перемогу на президентських виборах мусульманського кандидата.

Чимало французів схильні бачити майбутнє в таких же антиутопійних кольорах, як і культовий письменник, якому одразу після теракту було виділено державну охорону. Цей випадок подібний до історії з автором «Сатанинських віршів» Салманом Рушді, якого в Ірані закликали стратити, тож Британія на державному рівні взялася за охорону письменника. Показово тут є тенденція: у 1989 році Рушді захищали від ісламських країн, тоді як Уельбека у 2015 – від людей з французькими паспортами, французьких мусульман. Так за чверть віку «ісламська загроза» із зовнішньої стала для Європи внутрішньою, а десятки політичних формацій на застрашуванні ісламом будують свої кампанії й виграють вибори. Причиною цього є демографічні процеси, що їх ми звикли називати «природним приростом».

Адже якщо у 1910 році серед населення Землі 12,6% були мусульманами, то в 2010 році таких виявилось майже вдвічі більше –

22,4%. Плюсова демографічна динаміка ісламського населення, за оцінками фахівців, збережеться ще мінімум протягом однієї декади, тоді як кількість християнського населення світу продовжить демонструвати мінусові показники (додаймо до цього ще важливіший фактор: серед мусульманського населення з року в рік зростає рівень релігійності, а християни так само послідовно забувають чому вони

куті меду у своїх побоюваннях і прогнозах.

Зрештою, Європа нещодавно уже стала свідком ситуації, коли демографічний приріст змінював політичну карту. Маю на увазі проблему Косова, колишньої сербської провінції, що стала незалежною державою. Регіон Косово і Метохії – це колицка Сербії, місце, де відбувалися найважливіші історичні події й де збудовано найвідоміші монастирі, що символізували

сербського православного населення (а за оцінками Белграда йдеться про 250 тисяч біженців!) після війни завершили справу – і тепер можна досхочу кричати й писати на парканах «Косово је Србија», але насправді це вже незворотно албанська моноетнічна держава.

Таких прикладів можна наводити ще багато, підкріплюючи тим самим відому тезу Гантінгтона про зіткнення цивілізацій (завжди

гійною ознакою, як то було у Середньовіччі, – наприклад, існує думка, що за 50 років на теренах нинішньої Східної Словаччини виникне європейська ромська держава чи бодай автономне утворення.

Наостанок зазначу, що гріш ціна тому українському колумністу, який не годен будь-яку тему вивернути таким чином, щоб отримати висновок про Донбас. Отож, за аналогією з Косово – якщо на Донбасі проукраїнські позиції в минулі роки були статистично незначимими, а після початку війни звіттам ще й виїхало 95% людей, що вважали себе українцями, то підсумок війни й політичних процесів визначить навіть не зброя, а демографічні показники. На цих територіях житимуть мільйони людей, але стосунку до України й українства вони вже не матимуть жодного (крім ворожого).

Тож якби Уельбек жив в Україні, то написав би не футуристичний роман, а ретроспективний, адже наші «ісламісти» вже виграли вибори. У 2010 році, президентські. Добре, що нам вдалося відбити атаку й заплатити за це тільки частиною території. Ставки ж були значно серйознішими – йшлося про цілу країну.

Андрій Любка, «Збруч»

Християни з року в рік послідовно забувають чому вони християни

християни). Результатів цих процесів не треба шукати на мапах інших континентів: цілком вірогідно, що ще за нашого життя теперішня європейська столиця – Брюссель – стане переважно ісламським містом. Уже сьогодні там лише офіційно понад 25% населення складають мусульмани, і темпи їхнього демографічного приросту вкупі з імміграцією дозволяють стверджувати: Уельбек зовсім не передає

зупинку поширення ісламу на Балканах. Але час робив своє – з десятиліття в десятиліття питома вага албанського населення в Косові зростала, аж поки вони не стали більшістю. Більшість захотіла, ясна річ, більше прав, автономії і влади, натомість серби вирішили показати «хто в домі хазяїн» і утримувати там власну диктатуру; так розпочався конфлікт, що переріс у війну. Етнічні чистки й масовий ексодус

незайве нагадати, що цей американський інтелектуал кордон цивілізацій в Україні прокладає по річці Збруч). Проте несприятлива для західної цивілізації демографічна ситуація внесла корективи в згадану гіпотезу: загроза тепер не за кордонами країн й межами материка, а внутрішня. І не лише від ісламу, приріст розставляє зовсім різні акценти, не відтворюючи біполярну опозицію за релі-

ХГ

ПРОТИ СОЮЗУ ЧОЛОВІКА ТА ЖІНКИ

Єпископи Католицької Церкви у США закликали вірних захищати подружжя як союз чоловіка та жінки. «Ісус Христос у своїй великій любові навчає, що подружжя – це союз одного чоловіка та однієї жінки, що триває до смерті одного з них. Унікальне значення подружжя вписане також у конструкцію, у природу нашого тіла. Як католицькі єпископи, ми наслідуюмо Христа та продовжуємо навчати так, як Він. Незважаючи на те, що вирішує Верховний Суд, подружжя – сьогодні і на майбутнє – залишається союзом чоловіка та жінки», – заявив архієпископ Йозеф Куртц, голова єпископату США. Єпископи попереджають, що наслідком ухвалення нового закону про одностатеві шлюби стане «неминучий конфлікт між державою та Церквою, наслідків якого зазнають прийдешні покоління».

С-на: Marlo Pascual

26 червня, Верховний Суд США своїм остаточним рішенням визнав законними одностатеві шлюби по всій країні. Рішення суд ухвалив головами п'яти членів проти

чотирьох. Тепер одностатеві шлюби мають укладатися в усіх штатах, а також усі штати мають визнавати уже укладені одностатеві союзи.

«Законодавче затвердження іншого визначення подружжя – трагічна помилка, що принесе шкоду спільному благу, особливо найбільш вразливим серед нас – дітям. Адже кожна дитина має право зростати та виховуватися батьком та матір'ю у атмосфері доброзичливості та стабільності, яку забезпечує батьківський дім», – йдеться у документі єпископату США.

Прихильники традиційного, і зокрема релігійного трактування шлюбу побоюються, що закони на користь одностатевих одружень руйнуватимуть релігійні свободи в Америці. Такої думки, зокрема, Чад Пекнольд з Католицького Університету Америки. «С побоювання, що на Католицьку Церкву та її установи подаватимуть антидискримінаційні позови, бо ми розглядаємо шлюб інакше, у нас древні погляди на одруження.»

«Творець світу каже, що одностатевий шлюб заборонений, і тому рішення Верховного Суду узаконити і легалізувати

це, і називати одруженням, є справжнім повстанням проти Бога», – вважає рабин Їсроель Довід-Вейс.

Рішення завершило два десятиліття судових слухань у Верховному Суді США про право на шлюб та інші права геїв і лесбійок. Понад 60% американців підтримують право на одностатеві шлюби. Італійський архієпископ Джампаоло Крепальді наростаючий наступ на традиційне подружжя в Західному Світі назвав нещодавно «самогубством людства».

CREDO, Радіо Свобода, katholisches.info

ВІЙНА УКРАЇНИ З РОСІЄЮ ЗАКІНЧЕНА?

Після окупації Росією Криму і нападу на Донбас, Путін мав намір продовжити «збиральництво», окупувавши по черзі: Молдову, Македонію, Сербію і Чорногорію, а потім почати виснажливу гібридну війну за Латгальський Край в Латвії. От тільки, незважаючи на «легкий» Крим, у Путіна війна далі не пішла. При чому настільки не пішла, що йому навіть довелося скинути маски і не тільки вести вогонь по території України «не порушуючи кордону», а й ввести свої регулярні війська на її територію, бо задум з громадянською війною, яка повинна була розірвати українську спільноту зсередини, зазнав краху.

У чому ж полягає причина поразки Росії у війні з усім цивілізованим світом? Якщо порівняти з вміло підготовленим і красиво обставленим нападом Росії на Грузію в серпні 2008 року, то з Україною Росія просто провалила іспит. Незважаючи на відсутність розпізнавальних знаків у армії РФ, ні в кого не викликала сумніву приналежність «ввічливих людей», що висадилися в Крим. Інша справа, що ніхто не був готовий до того, що Росія буде діяти настільки нахабно. А нахабно вона діяла лише тому, що Кримська операція була початком війни за всю Україну, і від реакції українського уряду залежала подальша доля країни. Якби тоді Україна оголосила Росії війну, та наступного дня росіяни розбомбили б Київ, Харків і Одесу. Росія чекала, що на її віроломний крок Україна відповість прямолінійно, очікувано, правильно, обґрунтовано і, що найважливіше, – прогнозовано! Оголошить війну. Але ні! Цього не сталося. Україна здала Крим без бою! Україна показала всьому світу, що їй куди важливіше зберегти людські життя, ніж почати криваву бійню на догоду кремлівському карлику.

Війна з Україною практично зірвалася! Саме тому був задіяний недоторканий резерв, який гнів в Луганській, Донецькій, Харківській та Одеській області. Лівим радикалам, ефективним менеджерам, таким як Ахметов, звичайно і криміналу доручили розпалити багаття війни. Відсутність єдиного штабу і непрофесіоналізм не дозволили запалити війни у всіх регіонах, але тим не менш, регіони найбільш багаті «ватою», а саме Донецьк і Луганськ, просто так спалахнули! Правильно зроблена ставка на маргіналів, готових померти за те, щоб не працю-

вати – зіграла! Маргінали, покидавши все, що у них було (а у більшості нічого й не було), з величезною радістю почали різати, вбивати і гвалтувати своїх родичів, друзів, братів і сестер...

Розрахунок був вірний: в країні повинна була спалахнути громадянська війна, але знову нічого не вийшло! Мало того, замість військового стану в країні оголосили антитерористичну операцію, в світлі якої терористи Донецька і Луганська стали не «проявителями волі народу», а натуральними злочинцями, бажаними стра-

з Кремля, які обстрілами з території Росії просто так зрівняли з землею наші укріплення, яскравим прикладом яких можуть служити бої за Саур-Могили. Бажання локалізувати супротивника коштувало нашій армії величезних втрат, оскільки такої підлості від Росії не очікував ніхто.

Що було далі не настільки важливо: позиційна війна, незлагоджені дії патріотів, що призвели до численних котлів, перемог і втрат. Всі ці дії лише виховали ЗСУ. І нехай нам, показуючи положення на карті, говорять

«врятувати» економіку Росії, задаючи їй новий курс на мілітаризацію, і всі жахи економіки списати на просто так необхідну зовнішню агресію. Все начебто йшло як треба, от тільки за винятком одного «АЛЕ».

Путін не розраховував на зтяжну, вбивчу для нього війну, а ще більше на введені проти Росії економічні санкції. Рік війни, що коштував Росії в цілому більше 500 млрд. доларів, поставив її на коліна. Дискредитована політично, зруйнована і знеможена економічно країна сьогодні вже не представляє

„Україна, яка стала щитом Європи в часи монгольської навали, цього разу змогла зупинити нащадка монгольських завойовників“

хом і смертю захопити владу в регіоні. Ось тут у Путіна знову трапився облом. Знову Україна, не повторюючи помилок Чечні та Грузії, діючи методами Росії, продовжила війну з нею, відкрито її не оголошуючи. Що дало їй можливість оголосити всі збройні формування РФ, які знаходяться на території країни, не загарбниками, що вторглися й на яких поширюються Версальські Угоди, які, втім, Росія не підписала, а терористичними силами, які, згідно світових законів, жалю не заслуговують.

Відмінний задум і бажання скоріше завершити погуги Росії щодо завоювання України, насправді зіграли злий жарт з нашими військами. Розуміючи, що для того, щоб швидше перемогти ворога, необхідно відрізати йому постачання, наші війська вийшли до кордону і почали відтісняти супротивника від нього. Не розуміючи, що фактично повернулися спиною до Росії. Саме цим і скористалися «стратегі»

про втрату безлічі населених пунктів, згідно зі статистикою втрат у живій силі і техніці, Україна отримала значну перевагу над армією РФ, їхні втрати десятикратно перевершують наші.

РЕЗУЛЬТАТ ВІЙНИ

Росія перебувала не в зовсім зручному положенні перед початком війни. Адже, внаслідок стійкої неефективності державного управління, в країні намічався істотний спад економіки. І щоб вийти з ситуації Росії потрібна була будь-яка подія, яка б дозволила відвернути маси від ситуації в країні – наприклад: війна. Тим більше, що після Майдану Путін втрачав не просто колонію, його рейтинг в країні летів шкереберть, і економіка Росії стрімко обганяла його на цьому шляху...

Революція ж в Україні, поперше: робила з неї занадто ласу жертву, а по-друге: зміна влади могла б змістити багатьох людей Путіна, і він не встояв. Тим більше, що війна давала йому можливість

винятку працівники МЗС, ФСБ, зовнішньої розвідки і ГРУ, генштабу ЗС РФ без зупини брехали Путіну, доповідаючи про успіхи воєнпрому Росії, про досягнення в руйнуванні економік сусідніх країн! Ця системна брехня, яка окришила Путіна й «змусила» вважати себе напівбогом, штовхнула його на скоєні ним злочини. Ця ж брехня загнала його в кут.

Путіну сьогодні в світі не вірить ніхто. Фраза: «Бреше як Путін» скоро стане більш ніж популярною, бо більш бездарної брехні людство ще не чуло. Правда, треба розуміти, що сьогодні Путін заручник своєї ж бандитської системи. І зупинити війну він не здатний, бо ця подія поставить хрест на його верховенстві в його ж кримінальній конторі. Тому всі його зусилля спрямовані на те, щоб обмежити свою участь у конфлікті, змусити його горіти самотійно, і поки у нього це виходить.

Сьогодні єдина загроза світу, яку представляє Росія, це факт того, що у неї в арсеналі знаходиться ядерна зброя. Більше ніяких переваг у Росії немає! Її армія малопридатна для ведення бойових дій, військова техніка застаріла і являє собою лише групу мішеней. Армії у Росії сьогодні немає, як і немає ніякої необхідності в ній, так як всі збройні конфлікти за участю Росії були завжди ініційовані виключно нею ж самою. Залишається знову все та ж атомна зброя, от тільки ні в кого сьогодні немає впевненості в тому, що Росія спроможна її застосувати. А це хоча б тому, що Москва ніколи її не використувала, в той час як у американців є досвід її бойового застосування.

Загалом... війна в Україні, програна. Програна, не Україні, а світові... Здатність абсолютно безкарно розв'язати війну світового масштабу, заснована на доповідях штабу Путіна, виявилася такою ж липовою, як і всі успіхи путінської системи. Путін в розрахунок створити в Європі гуманітарну катастрофу, завдав істотного удару по російській економіці. І сьогодні, якщо комусь і потрібна допомога, так це Росії. Зрозуміло, що Україна від агресії Росії постраждала куди більше, але наслідки, які чекають на знекровлену Путіним економіку Росії куди більш глибокі, ніж здається сьогодні. Україна, якщо зможе перемогти корупцію, повстане з попелу вже протягом найближчих 2–3 років, в той час як Росії необхідно буде мінімум років 20.

Микола Іванов, FAKEOFF

Українці в Німеччині

ЯК УКРАЇНЦІ ДО ДОБРОЇ СПРАВИ ДОЛУЧАЛИСЯ

Сонячна погода, пишні каштани, міська бруківка та ціла купа усміхнених облич з різних країн та народів, об'єднаних доброю справою – так в зелених легенях Тюрингії відбувся масовий щорічний благодійний забіг «JenaerStifterLauf» 2015.

Правила акції вражають прості: за кожне коло (близько 500 м), яке, до речі можна пробігти, прошкандибати, проповзти чи подолати у будь-який інший зручний для вас спосіб, компанія-спонсор жертвує на благодійний проект 50 євроцентів. На все у вас 3 години. Отаким чином долучаються і виграють усі: банк, беручи на себе частину соціальної відповідальності створює собі позитивний імідж; учасники, отримуючи задоволення від подолання дистанції, командного та змагальницького духу, «заробляють» кошти

для дітлахів; волонтери привертають увагу до проблем дітей позбавлених належної батьківської підтримки; а місто виграє від пропаганди здорового способу життя та налагодження позитивної комунікації між різними членами суспільства. І це мабуть те, що найбільше вражає в цій акції, кожен відчув себе потрібним, частиною чогось доброго, чогось людського і справжнього.

Пробігаючи наступне коло на дистанції можна було помітити людей на інвалідних візках, мамусь, які бігли, штовхаючи перед себе діточок у колясках, марафонців з ДЦП, студентів, пенсіонерів, волонтерів і банкірів, докторів наук та вихователів дитсадків.

Ви тільки уявіть: для понад 1200 учасників з більш як 50 країн світу у центрі міста облаштовується тра-

са, кореспонденти використовують сучасну апаратуру для того, аби висвітлювати потуги «пересічних громадян»; спеціальна програма зчитує коди зі стартових номерів, автоматично фіксує чи кілометраж намотаний горе-олімпійцями, про який час від часу вигукує ведучий зі сцени, підбадьорюючи «марафонців» перевищити минулорічний результат, а обабіч траси вболівальники щосили підтримують своїх спортсменів. Хто вже набігався, може випити водиці чи підкріпитися бананами або яблуками, перевести дух, а потім накинути ще декілька кіл та підтягнути свій і командний результат. Одним словом, робити добрі справи приємно та просто.

Українці не могли залишитись осторонь такої прекрасної ініціативи. На старт

Наша дружня українська команда: втомлені, але задоволені.
С-на: Марія Боднар

дійства вийшло 10 представників з різних міст нашої Батьківщини: збірна студентів ERASMUS та команда ентузіастів «Галушка». Нечисельні вболівальники озброїлися надпотужними плакатами: «З Україною в серці», «Галушка, вперед!», «Всім добра!» та одним малюночком-сонечком.

У підсумку українці укупі намотали понад 118 км (!), а найменший семирічний Олександр з Харкова наздогнав свого батька Володимира та поклав до командного заліку аж 5.5 км! Радісно, що росте покоління добро-

дів-переможців, яке не забуває про Україну... А найбільший доробок до скарбниці нашої збірної на рахунок Олени Гусак з Дніпропетровська – 24 км за три години! Маємо рекорд та виклик для наступних поколінь-марафонців.

А поки після виснажливих кілометрів, коли ноги ледве волочаться по землі, у серці виникає якась надпотужна віра у добро: виявляється люди можуть вживатися одне з одним, гуртуватися навколо світлого, дбати одне про одного та любити. Так і хочеться півсвіту оббігти та прокричати усім просто у вуха: шануйся ЛЮДИНО, ти створена для миру та добра!

Для «ХГ» Сергій Галушка

Українці в Швеції

ЗАМЕШКАВ ХРИСТОС У МАЛЕНЬКИХ СЕРЦЯХ

Сьогодні вперше перед Богом
Відкрили серця ви свої
В любові й радості віднині
Нехай життя пливе
Творить добро, живіть у вірі!

Важливий і пам'ятний день у житті української парафії, у житті діточок, що прийшли до Першої Сповіді і Святого Причасття.

У церкві тиша... Лише чути, як «гупають» спрагли маленькі серця. Ніби маленькі, але вже і не діти, свідомо йдуть до Першої Сповіді, визначають свої гріхи, каються за них. Ще мить і діти приймуть Сина Божого у свої серденька і це буде своєрідна нагорода. Бо ж Святе Причасття – це перепустка в особливий світ життя з Богом, Воно духовно збагачує і зміцнює дитину.

Діти вишикувалися в рядок біля священника і покірно чекають настанов. Вони стоять відкриті душею і усім серцем, щоб прийняти Ісуса. У церкві єднається людське дихання з подихом Божим... Настала мить, заради якої і зібралися усі в церкві – мить прийняття ді-

тьми Найсвятіших Тайн Господа Нашого Ісуса Христа.

Кожного з дітей Ісус по-особливому покликав до цієї зустрічі. Виняткове духовне доторкнення відчули і батьки дітей, для яких Урочисте Причасття дітей стало поштовхом до відновлення своїх особистих стосунків з Господом. Серед гостей свята – хресні батьки, родичі, друзі, які ставали до Святого Причасття поряд з дитиною. Окрім привітань та подарунків вони, передусім, в цей день огортали своїх дітей молитвою. Своє пастирське слово до дітей та батьків скерував о. Мирослав.

У цей день було багато хвилювань, радісних та стривожених поглядів, несміливих сльозин в батьківських очах, слів вітань та подяки. Нехай же Господь назавжди замешкає у кожному дитячому серці, стане добрим приятелем для кожного з них у житті. Ми, батьки, віримо, що у цих чистих серцях завжди палатиме вогник великої святої Божої любові. Що діти любитимуть і шануватимуть своїх батьків, будуть взірцем служіння Богові, людям та Україні.

Для «ХГ» Наталія Войтюк, Стокгольм

Думи мої...

Не знаю, чи є в тебе дівчина. Коли є (чи – коли буде) – намагайся, щоб вона була вища за тебе. Тобто, щоб ти дотягнувся до неї, а не опускався. Коли ж вона надто земна, то вигадай їй – небесною, і вона стане небесніти. Але краще, щоб у неї було і землі, і неба. Дівчина має надати тобі змогу – кращати, а не гіршати.

Любов – то, може, єдина справжня квітка, подарована людині Богом. Тільки в любові людина розумна. І навіть: що більше, дужче любиш – то розумнішаєш. Інших квіток, кращих за цю, квітку любові, я не знаю.

Не знай поганих дівчат – хай вони для Тебе просто не існують (я, скажімо, в свої 46 років просто не вірю, що бувають жінки, які лаються, обманюють, продаються і т.д. і т.п.). У мене, слава Богу, такого досвіду не було. І тішу себе тим, що знайомі дівчата моєї молодості ставали кращі коло мене (а я – коло них). Так було і з мамою-Валею – найкращою, найлюдянішою, найцінтівішою моєю дівчиною: я став кращий од неї, вона – од мене. Я дякую Долі, що Валя – моя дружина, мама мого сина (у мене прекрасна мама – бабуся Ілінка, у мене прекрасна дружина, так схожа – у моїх очах – до моєї мами).

Василь Стус (1938–1985), з листів до сина

У великому смутку ділимося вісткою, що 23 червня 2015 року, після короткої недуги, на 86-му році життя, у лікарні в місті Генк (Бельгія) відійшла у засвіти, у вічність, наша найдорожча мама ПАРАСКЕВІЯ (ПАРАНЯ) ГРИЦІВ-ГАЛАБУРДА

**З далекого краю лелеки летіли
А в одного лелеченька крилонька зімліли
Вимучила силу чужина далека
Візьміть мене лелеченьки на свої крилята
Несіть мене – мертву – додому... (в Україну)**

Народилася вона 13.1.1929 року в селі Завій, Калуський район, Івано-Франківської області. Були ми, вся родина, біля неї. Її чоловік – наш тато, наймолодша сестра Одарка з партнером Дириком і з сином Маркіяном зі своєю партнеркою Айлін, з Мюнхену приїхали Надя з сином Назаром, Оля, й я летіла з Сіднею, з Австралії, щоби вспіти, застати її ще живою й відпровадити Маму в далеку дорогу...

Просимо мати на увазі, що замість квітів на могилу – ми проголосили збірку пожертв на допомогу Першому Добровільному Мобільному Шпиталю (Лікарні) в Україні.

Коли мамі було 13 років німці вивезли її та брата Івася на насильницьку роботу в Німеччині. Після війни в таборах біженців Мама вела там дитячий садок, була активною в створенні осередку СУМ-у (тоді вже з чоловіком Іваном Галабурдою). Приїхали до Бельгії, де обоє стали основоположниками громадсько-політичного життя. Були виховниками

СУМ-у, провадили українську школу, вчили дітей співати й танцювати народних українських танців.

Займалася Мама зокрема мистецькою працею: співала, мала прекрасний голос сопрано (хоч в хорі співала з альтами). Вишивала чудові блюзки (багато жінок в Бельгії, Франції й Німеччині носять ті блюзки). Вишивала рушники, серветки, подушки, суконки... Навчила нас й інших дітей, жінок писати писанки. Велика її заслуга – це введення українського мистецтва в бельгійське суспільство, в культурні структури Ради Міста, бельгійські жіночі організації, в деяких з них вона була членом ради чи управи. Десятки виставок відбулося під її проводом. Була одною з основоположниць Об'єднання Українок в Бельгії. З подругами Зенаїдою Витязь, Софією Сидор, Іванкою Коваль, Наталкою Красок підписувала статут реєстрації прийнятий бельгійським урядом.

Була добрим промовцем, готувала свята, концерти, деклямувала й інших навчала, їздила на конференції чи з'їзди Світової Федерації Жіночих Організацій й флямандських організацій нашого міста. Була відомою й шанованою флямандцями та італійцями Звартбергу.

Великою радістю в її житті було те, що Вона з татом були присутні на площі біля Верховної Ради

України в Києві під час проголошення самостійності України 24.8.1991 року! Відвідала Україну десять разів, рідне село, була присутньою на відкритті другого пам'ятника Стефанові Бандері в Старому Угриневі (сусіднє село Завою.) Зустрічалася з видатними церковними діячами, політиками Калуща, Івано-Франківська, Коломиї, митцями, письменниками, співаками, хористами, ансамблями.

Була й головним ініціатором спровадження дітей з України на відпочинок і лікування в Бельгії (Комітет Діти в Потребі). Допомогла багатьом родинам в Україні, дітям. Вболівала про пам'ять примусових робітників, які поховані на цвинтарі в місті Генк. Дуже хотіла, щоби їм віддалося українську національність, бо вони поховані як вихідці з ССРСР.

Раділа творчими успіхами своїх дочок Надії й Олі (їх виставки українського мистецтва, писанок), дуже любила своїх внуків Маркіяна й Назара, яких навчала української мови, якою вони прекрасно володіють. Вони, як їх баба й дід, музики. Слідкувала за подіями громадського життя в діаспорі і в Україні. Приходило до нас додому багато українських журналів й газет зі світу, з Австралією включно. І мама раділа, що її діти й внуки продовжують нею почату громадську працю в Бельгії, в містах їх поселення – Австралія, Німеччина.

Наша Мама, Параня Гриців-Галабурда, була непересічною людиною, мисткинею, й ми вдячні долі, що вона була нашою Мамою, якою ми гордилися! Дякуємо їй за все, що вона зробила в ім'я України на чужині.

Вічна пам'ять про Неї буде жити в її творах-вишивках й добрих ділах!

ПОМЕР ЯРОСЛАВ ДОБОШ

У лікарні в Бельгії помер Ярослав Добош. Сьогодні це ім'я майже нічого не говорить пересічному українцеві, але 40 років тому його знав майже кожен. 15 січня 1972 року газета «Радянська Україна» повідомила: «Органами Комітету державної безпеки при Раді Міністрів УРСР за проведення підривної антирадянської діяльності заарештовано туриста з Бельгії Ярослава Добоша. Ведеться слідство».

Все почалося наприкінці 1971 року, коли студент Лювєнського Університету, громадянин Бельгії, 25-річний Ярослав Добош прибув до ССРСР в якості туриста. У Києві він познайомився з українськими дисидентами, які передали йому самвидав для передачі на Захід. Але 4 січня наступного, 1972 року, його заарештували на кордоні. Весь самвидав вилучили.

Арешт Добоша став приводом для арештів української інтелігенції. Арешти почалися 12 січня 1972 року. Про них через місяць написала советська преса: «Попереднім слідством встановлено, що Добош прибув для виконання злочинного завдання зарубіжного антирадянського центру ОУН, що перебуває на утриманні імперіалістичних розвідок і використовується

ними в проведенні підривної діяльності проти радянської держави. За проведення ворожої соціалістичному ладові діяльності і в зв'язку з справою Добоша притягнуті до кримінальної відповідальності Світличний І.О., Чорновіл В.М., Сверстюк Є.О. та ін. Слідство триває.»

Серед заарештованих згадане ім'я В'ячеслава Чорновола, який був головним редактором «Українського вісника» – першого періодичного видання українських дисидентів. Він містив не тільки інформацію про репресії та становище політ'язнів, а й подавав твори, поширені в самвидаві: дослідження з історії, дані щодо геноциду українців, літературознавчі роботи, вірші, прозу. У розповсюдженні «Вісника» брала активну участь велика кількість дисидентів. Він також передався за кордон. Однак арешти призупинили видання «Українського вісника».

2 червня 1972 року Ярослав Добош після ретельної обробки КГБ дав прес-конференцію, на якій визнав, що зустрічався у Львові та в Києві і «обмінювся інформацією» з кількома шістдесятниками. 5 червня це показали на центральному телебаченні. Після цього Добоша видворили з ССРСР. На першій же прес-конференції на Заході він відмовився від свідчень, які дав під погрозами в слідчому ізоляторі КГБ та перед журналістами в Києві.

Серед українських дисидентів досі немає єдності, ким був Ярослав Добош – випадковою жертвою чи завербованим агентом КГБ. Дисидент Василь Овсієнко, заарештований у 1972 році, згадує: «Я пізніше, коли був заарештований, читав покази Ярослава Добоша і дійшов висновку, що це була, мабуть, людина випадкова. Я не впевнений, чи він був справді завербований КГБ, чи це просто так, зі своєї наївності цікавився, чи мав якесь там завдання від своїх керівників чи не мав – Бог його знає. Але його КГБ використало досить таки вдало. Він розказав усе, що знав і чого не знав, виступив з заявою на телебаченні, та заява була опублікована у пресі. Його випустили, а все це стало приводом для масових арештів української інтелігенції».

Після погрому 1972 року дисидентський рух в Україні зазнав сильного удару і відродився вже у 1977 році, коли була заснована Українська Гельсінська Спілка.

Наталія Міняйло, «Gazeta.ua»

Коментар Вахтанга Кіпані. Ярослав Добош провів півроку в ув'язненні, щоб повернутись додому був вимушений дати «прес-конференцію», організовану КГБ. Відтак у Бельгії все заперечив, розповів про методи радянських спецслужб. Всі роки потім він мовчав. Нещодавно я встиг записати невелике інтерв'ю з ним про ту поїздку в СРСР. Пан Ярослав передав кілька сотень світлин, архів вирізок фламандською та французькою мовами про «справу Добоша». Вони зараз перекладаються на українську. беру на себе зобов'язання зробити публікацію чи, як вибде, книжку про нього і ту унікальну трагічну історію. Він був гідною й доброю людиною. Вічна пам'ять!

ХРИСТІЯНСЬКИЙ ГОЛОС

CHRISTLICHE STIMME
Ukrainische Kirchenzeitung
Schönbergstrasse 9
D-81679 München

Inhaber, Herausgeber und Verleger: Apostolische Exarchie für katholische Ukrainer in Deutschland und Skandinavien

D-81629 Postfach 86 02 69 Druck: Kolo UA-82100
Drohobytsch Tel. +380 3244 29060

Погляди авторів не завжди відповідають поглядам редакції. Редакція в потрібі скорочує і мовно виправляє надіслані статті.
Газета виходить двічі на місяць.

Chefredakteur: Roman Kryk
Stellvertretender Redakteur: Bohdan Pidlisetsky
Telefon: +49 (0) 89 997 28 38 11
Telefax: +49 (0) 89 997 28 38 4
christl.stimme@t-online.de;
ukrainische-kirche@t-online.de;
www.ukrainische-kirche.de

Річну передплату (Unkostenbeitrag)
46,- Euro переказати наkonto: Apostolische Exarchie
LIGA-Bank München
Konto-Nr.: 40 21 03 257
BLZ 750 903 00
IBAN: DE 64 7509 0300 0402 1032 57
BIC: GENODEF1 M 0 5